

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

Egz. Nr 2

**PROTOKÓŁ KONTROLI
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Łapach, ul. Leśnikowska 54, 18-100 Łapy**

Białystok - kwiecień - 2011r.

PROTOKÓŁ

z kontroli kompleksowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach, przeprowadzonej w dniach: 7, 8, 9, 10 i 11 marca 2011r.

Burmistrzem Miasta Łapy jest Pan Wiktor Brzosko.

P.o Dyrektora Ośrodka od 01.10.2008r. jest Pani Małgorzata Wasilewska.

[Akta kontroli str.18]

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach utworzono na podstawie Uchwały Nr XII/72/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Łapach z dnia 27 kwietnia 1990r.

[Akta kontroli str.10-16]

Kontrolę przeprowadzili:

1. Anna Giesko - starszy inspektor - kierownik zespołu inspektorów

2. Ewa Teresa Bijak – kierownik oddziału

- pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, na podstawie upoważnienia Nr 1/2011 z dnia 22 lutego 2011r. (PS.V.431.5.7.2011.AG) wydanego w imieniu Wojewody Podlaskiego przez Andrzeja Kozłowskiego – Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej PUW w Białymstoku.

Kontrolę przeprowadzono: w dniach 7, 8, 9, 10 i 11 marca 2011r.

[Akta kontroli str.4]

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielała P. Małgorzata Wasilewska – p.o Dyrektora Ośrodka.

Temat kontroli:

Realizacja zadań własnych gminy oraz zadań zleconych przez administrację rządową z zakresu pomocy społecznej.

Cel kontroli:

Ocena realizacji zadań własnych gminy oraz zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.).

Rodzaj kontroli:

Kontrola kompleksowa (koordynowana)

Przedmiotowy zakres kontroli:

Skontrolowano następujące zagadnienia:

I. Zasoby materialne ośrodka pomocy społecznej.

II. Zasoby kadrowe ośrodka.

III. Zadania realizowane przez ośrodek i upoważnienie kierownika ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych.

IV. Realizacja zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym wynikających z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.).

V. Realizacja zadań własnych gminy wynikających z art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.).

VI. Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.).

VII. Realizacja wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.).

Okres objęty kontrolą:

Kontrolą objęto okres od 01.01.2010r. do 31.12.2010r.

Ustalenia kontroli

I. Zasoby materialne ośrodka pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach jest zlokalizowany na parterze oraz pierwszym piętrze budynku będącego własnością Gminy. W dniu 16 listopada 2009r. Burmistrz Łap zawarł z p.o. Dyrektora Ośrodka umowę użyczenia nieruchomości położonej w Łapach przy ul. Leśniowskiej 54 w postaci zabudowanej działki. Przed wejściem do budynku brak barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych, wewnątrz istnieją bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych, w szczególności poruszających się na wózkach inwalidzkich w postaci 19 schodków.

Ośrodek zajmuje 9 pomieszczeń o łącznej powierzchni 687 m². Jest wyposażony w niezbędne sprzęty i urządzenia biurowe. Każdy z pracowników posiada wyodrębnione stanowisko pracy oraz korzysta z odrębnych zestawów komputerowych. Pokoje wyposażone są w odpowiednią do stanu zatrudnienia ilość biurków, krzeseł, szaf biurowych, aparatów telefonicznych.

W tym samym budynku zlokalizowany jest Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi działający w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach o łącznej pow. 180 m².

W strukturach Ośrodka działa świetlica socjoterapeutyczna „Świat w kolorach” zlokalizowana w budynku przy ul. Głównej 50.

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek posiada ewidencję wyjść w godzinach służbowych. Rejestracji podań interesantów dokonywano w systemie POMOST oraz prowadzono dziennik korespondencyjny Ośrodka, w którym rejestrowano pisma.

II. Zasoby kadrowe ośrodka

W okresie podlegającym kontroli Ośrodek zatrudniał 66 pracowników. W trakcie czynności kontrolnych przeanalizowano 26 akt osobowych, w tym:

- p.o. Dyrektora Ośrodka,
- p.o. Kierownika działu świadczeń i pomocy środowiskowej,
- 2 starszych specjalistów pracy socjalnej,
- 4 specjalistów pracy socjalnej,
- 1 starszego pracownika socjalnego,
- 17 opiekunek domowych.

Podczas czynności kontrolnych ustalono, że p.o. Dyrektora, któremu z dniem 1.10.2008r. do czasu powołania Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach powierzono pełnienie obowiązków w tym zakresie (Zarządzenie Nr 137/08 Burmistrza Łap z dnia 26.09.2008r.) posiada co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej wymaganą art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, natomiast nie posiada kwalifikacji określonych art. 6 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2008r., Nr. 223 poz. 1458 ze zm.), zgodnie z którym pracownikiem samorządowym zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na kierowniczym stanowisku urzędniczym może być osoba, która posiada kwalifikacje zawodowe wymagane do wykonywania pracy na określonym stanowisku oraz dodatkowo posiada wykształcenie wyższe pierwszego lub drugiego stopnia w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym. Ponadto ww. nie posiada określonego zakresu czynności na zajmowanym stanowisku.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczy 11 osób, w tym 5 osób świadczy również inne usługi opiekuńcze. 1 osoba wykonuje zwykłe usługi opiekuńcze.

Żadna z ww. opiekunek nie posiada kwalifikacji do wykonywania zawodu dającego wiedzę i umiejętności pozwalające świadczyć określone specjalistyczne usługi,

o których mowa w § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598, ze zm.). Posiadane przez pracowników zaświadczenia o odbyciu kursów w zakresie „sprawowania opieki nad ludźmi niepełnosprawnymi ze względu na wiek w ich środowiskach domowych” oraz szkoleń o tematyce „Pracownik pomocy społecznej do spraw specjalistycznych usług opiekuńczych” nie stanowią potwierdzenia kwalifikacji zawodowych, o których mowa w powyższym rozporządzeniu.

Ponadto wszystkie osoby wykonujące usługi opiekuńcze (zarówno zwykłe i specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi) zatrudnione są na stanowisku „opiekunka domowa”. Stanowisko takie nie znajduje się w tabeli stanowisk określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. 2009r. Nr 50, poz. 398 ze zm.).

Kwalifikacje p.o Dyrektora jednostki oraz pracowników Ośrodka zawarto w wykazie pracowników zatrudnionych w MOPS Łapy.

[Akta kontroli str.171-218]

Biorąc pod uwagę fakt, że Gminę Łapy zamieszkuje 22 631 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2010r.), a w dziale świadczeń i pomocy środowiskowej Ośrodka zatrudnionych w 2010r. było 12 pracowników socjalnych - stan zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka spełnia normy określone w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

[Akta kontroli str.152-154]

Pracownicy socjalni pracujący w terenie posiadają legitymacje pracownika socjalnego według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672 ze zm.) oraz otrzymują dodatek do wynagrodzenia z tytułu świadczenia pracy socjalnej w środowisku, przysługujący zgodnie z art. 121 ust. 3a ww. ustawy o pomocy społecznej.

III. Zadania realizowane przez ośrodek i upoważnienie kierownika ośrodka (innych osób) do wydawania decyzji administracyjnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach działa w oparciu o nadany uchwałą Nr VI/41/11 Rady Miejskiej w Łapach z dnia 25 lutego 2011r. Statut, w którym określono strukturę organizacyjną obejmującą następujące działy:

1. świadczeń i pomocy środowiskowej,
2. finansowo – księgowy,
3. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
4. Środowiskowy Dom Samopomocy,
5. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
6. administracyjno – gospodarczy,
7. Klub Integracji Społecznej.

Organizację wewnętrzną Ośrodka oraz szczegółowy zakres poszczególnych działów określono w regulaminie organizacyjnym opracowanym przez p.o. Dyrektora Ośrodka i zatwierdzonym przez Burmistrza Łap Zarządzeniem Nr 353/10 z dnia 16 sierpnia 2010r.

[Akta kontroli str.20-64]

P.o Dyrektora oraz Kierownik Działu Administracyjno - Gospodarczego posiadają upoważnienia wydane przez Burmistrza Miasta Łapy do wydawania decyzji administracyjnych. Wykaz wszystkich upoważnień i pełnomocnictw znajduje się w aktach kontroli str. 112.

Zarządzeniem Nr 9/2009 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach z dnia 28 kwietnia 2009r. ustalono Regulamin Wynagradzania pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach.

P.o Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach do końca 2010r. nie wprowadził jednolitego rzeczowego wykazu akt, w uzgodnieniu z Dyrektorem Archiwum Państwowego w oparciu o § 3 ust. 6 rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 16 września 2002 roku w sprawie postępowania z dokumentacją, zasad jej klasyfikowania i kwalifikowania oraz zasad i trybu przekazywania materiałów archiwalnych do archiwów państwowych (Dz. U. Nr 167, poz. 1375).

W trakcie kontroli stwierdzono szereg uchybień w prowadzeniu postępowania administracyjnego: w większości skontrolowanych akt spraw brak dokumentów określonych w § 7 ust. 1 pkt 20 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77. poz. 672, ze zm.) tj. oświadczenia o stanie majątkowym, a w przypadku wydawania decyzji administracyjnej z rygorem natychmiastowej wykonalności nie uzasadniano przyczyn jego nadania.

IV. Realizacja zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym - art. 17 ust. 1 ustawy

1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka

Uchwałą Nr XLI/339/06 z dnia 10 marca 2006r. Rady Miejskiej w Łapach przyjęto Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łapy na lata 2006 – 2013.

Misją ww strategii jest zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego swoim mieszkańcom poprzez wspieranie rodzin, umacnianie pozycji dziecka oraz integrację społeczną grup marginalizowanych.

Wyżej wymieniony dokument zawiera niezbędne elementy, m.in.

- część wstępną - dotyczącą zasad konstruowania dokumentu, aspekty prawne będące podstawą działania samorządu lokalnego, zasady i wartości, na których opiera się lokalna polityka społeczna, najważniejsze informacje dotyczące metodyki pracy nad strategią oraz analizę z innymi dokumentami strategicznymi funkcjonującymi na różnych poziomach administrowania i zarządzania,
- część diagnostyczną - zawierającą diagnozę problemów społecznych gminy opartą na badaniu źródeł zastanych oraz analizie SWOT i skonstruowanych specjalnie do tego celu ankiet i wywiadów,
- część programową - określającą misję, cele strategiczne, szczegółowe, kierunki działań, realizatorów zadań, partnerów, źródła finansowania oraz cechy programów i projektów, które będą stanowiły załączniki do strategii, monitoring i ewaluację.

Główne cele strategiczne to:

- redukcja zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego,
- zintegrowany system pomocy dziecku oraz rodzinie,
- tworzenie zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie gminy,
- poprawa jakości życia osób starszych, w tym w szczególności samotnych oraz niepełnosprawnych,
- rozwój partnerskiej współpracy z organizacjami pozarządowymi.

[Akta kontroli str.66]

2) sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach przekazał do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2010r. - dnia 05.01.2010r.

3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłków oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym

Gmina Łapy w 2010r. nie udzielała schronienia osobom tego pozbawionym. Zgodnie z wyjaśnieniami p.o. Dyrektora, w okresie kontrolnym nie było zgłaszanych potrzeb w tym zakresie. Na terenie gminy nie funkcjonują noclegownie, schroniska dla bezdomnych oraz mieszkania chronione. W przypadku zaistnienia zdarzeń losowych tj. pożaru gmina posiada możliwość zapewnienia schronienia w mieszkaniu socjalnym w Uhowie.

Pomoc w formie rzeczowej tj. ubrań, mebli, sprzętu gospodarstwa domowego oraz RTV realizowana była poprzez przekazywanie potrzebującym darów uzyskanych od indywidualnych darczyńców, natomiast w ramach środków własnych udzielono pomocy w formie zasiłków celowych na zakup odzieży oraz obuwia - w 2010r. 33 osobom (55 świadczeń).

Gmina zapewnia posiłki dzieciom w szkołach oraz zasiłki celowe na zakup żywności w ramach realizacji rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W 2010r. na terenie gminy realizowany był również Program Pomocy Żywnościowej „PEAD”. Realizatorem był CARITAS Diecezji Łomżyńskiej w ramach Unijnego Programu Pomocy Żywnościowej na rzecz najuboższych mieszkańców Unii Europejskiej za pośrednictwem parafii oraz stowarzyszenia. W 2010r. z ww. pomocy skorzystało 480 rodzin.

[Akta kontroli str.272-274]

4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

W okresie od 01.01.2010r. do 31.12.2010r. Ośrodek przyznał zasiłki okresowe - 956 osobom (2169 osób w rodzinie). Najniższy zasiłek wyniósł 20 zł, najwyższy 1146,50 zł.

W okresie kontrolnym Ośrodek wydał 1 decyzję odmawiającą prawa do zasiłku okresowego z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego uprawniającego do udzielenia ww. pomocy.

Świadczenia przyznawano w szczególności z powodu: bezrobocia, długotrwałej lub ciężkiej choroby.

W okresie od 01.01.2010r. do 31.12.2010r. w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców zamieszkujących Gminę Łapy (22 631 osób) z pomocy w formie zasiłków okresowych skorzystało średnio 96 osób.

[Akta kontroli str.160-162]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. MOPS-8123/R9/OK/274/10 z 10.11.2010
2. MOPS-8123/R9/OK/216/10 z 16.09.2010
3. MOPS-8123/r10/OK/90/10 z 10.05.2010
4. MOPS-8123/R9/OK/220/10 z 16.09.2010
5. MOPS-8123/R12/OK/70/10 z 09.09.2010
6. MOPS-8123/R2/OK/116/10 z 09.09.2010
7. MOPS-8123/R1/OK/87/10 z 13.05.2010
8. MOPS-8123/R10/OK/106/10 z 13.05.2010
9. MOPS-8123/R3/OK/209/10 z 11.10.2010
10. MOPS-8123/R1/Ok/165/10 z 09.09.2010
11. MOPS-8123/R4/OK/28/10 z 14.01.2010
12. MOPS-8123/R7/OK/12/10 z 12.01.2010
13. MOPS-8123/R5/OK/160/10 z 02.09.2010
14. MOPS-8123/R6/OK/134/10 z 07.10.2010
15. MOPS-8123/R6/OK68/10 z 07.05.2010

- w 3 przypadkach w sentencji decyzji zapisano błędnie okres przyznania świadczenia tj. od dnia złożenia wniosku, pomimo że uprawnienie i wypłata świadczeń obejmowały okres miesiąca kalendarzowego - **poz. 3, 5, 8.**

Stwierdzono, że wywiady środowiskowe przeprowadzono w terminach określonych w § 2 ww. rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawcy ustalano w większości na podstawie dokumentów określonych w § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Decyzje podejmowane są zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa., zawierają wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

Wysokość zasiłków okresowych i okres na jaki przyznano (z wyjątkiem poz. 3, 5, 8) ustalano na podstawie art. 38 ww. ustawy o pomocy społecznej.

Z wyjaśnień kierownika wynika, że w okresie objętym kontrolą Gmina Łapy nie udzielała pomocy w postaci zasiłków okresowych określonych w art. 41 pkt. 2 ustawy o pomocy społecznej, gdyż nie stwierdzono potrzeby przyznania pomocy w oparciu o powyższy artykuł.

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych

P.o. Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach przyznawał pomoc w formie zasiłków celowych, w szczególności z przeznaczeniem na zakup leków, zaspokojenie podstawowych potrzeb, opał, opłatę za energię elektryczną.

W okresie styczeń - grudzień 2010r. tej formy pomocy udzielono 404 osobom - najniższy zasiłek wyniósł 30 zł, najwyższy 1000 zł.

W okresie kontrolnym Ośrodek wydał 3 decyzje odmawiające prawa do zasiłku celowego z powodu niespełnienia kryterium dochodowego, możliwości zaspokojenia wnioskowanej potrzeby we własnym zakresie, marnotrawienia przyznanych świadczeń.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. MOPS-8121/R12/C/47/10 z 11.08.2010	6. MOPS-8121/R6/C/28/10 z 06.10.2010
2. MOPS-8121/R3/C/42/10 z 13.09.2010	7. MOPS-8121/R6/C/21/10 z 19.07.2010
3. MOPS-8121/R8/C/48/10 z 09.09.2010	8. MOPS-8121/R7/C/44/10 z 27.09.2010
4. MOPS-8121/R8/C/24/10 z 11.05.2010	9. MOPS-8121/R7/C/46/10 z 02.12.2010
5. MOPS-8121/R8/C/7/10 z 18.02.2010	10. MOPS-8121/R3/D/145/10 z 26.10.2010

- w 6 przypadkach w sentencji decyzji dokonano zapisu „zasiłek celowy i w naturze” pomimo, że świadczenie przyznane powyższą decyzją zostało wypłacone w formie pieniężnej – ustawa o pomocy społecznej nie przewiduje pomocy w „naturze” – **poz. 1, 2, 3, 6, 9, 8,**

- w 1 przypadku przyznano pomoc celową z przeznaczeniem na zakup posiłku, pomimo, że strona wnosiła o przyznanie pomocy na zakup leków. W wywiadzie środowiskowym nie odnotowano przyczyny zmiany przeznaczenia zasiłku celowego – **poz. 10.**

Stwierdzono, że wywiady środowiskowe przeprowadzono w terminach określonych w § 2 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawcy, w większości ustalano na podstawie dokumentów określonych w § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Decyzje administracyjne podejmowane są zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa., zawierają elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

Rada Miejska w Łapach podjęła uchwałę Nr XXIV/169/04 z dnia 30 września 2004r., o której mowa w art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U.

Offux *sfh*

W₆

z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.) w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej, o których mowa w ust. 2, będących w zakresie zadań własnych.

[Akta kontroli str.140]

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

P.o Dyrektora Ośrodka w okresie od 01.01.2010r. do 31.12.2010r. przyznał pomoc 2 rodzinom w formie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego – pożaru, na kwotę 6000 zł.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

1. MOPS-8121/R11/C/4/10 z 22.02.2010
2. MOPS-8121/R11/CZL/20/10 z 27.08.2010

Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawców ustalono w większości na podstawie dokumentów określonych w § 7 ust. 1 rozporządzenia z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Stwierdzono, że wywiady środowiskowe przeprowadzono w terminie określonym w § 2 ww. rozporządzenia.

Decyzje administracyjne podjęto zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa, niezwłocznie – nie później niż w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku, zawierają wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie posiadającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia

W okresie objętym kontrolą Gmina Łapy nie przyznawała oraz nie wypłacała zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

W okresie od 01.01.2010r. do 31.12.2010r. Burmistrz Łap wydał decyzje administracyjne przyznające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych 6 osobom.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

1. z dnia 14.01.2010
 2. z dnia 28.01.2010r
- decyzje nie posiadają nadanych znaków spraw

Decyzje zostały wydane na wniosek świadczeniobiorcy. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przyznano na okres 90 dni od dnia określonego w decyzji.

Sytuacja rodzinna, dochodowa i majątkowa osób zainteresowanych ustalona została na podstawie dokumentów określonych w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz rozporządzenia z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Stwierdzono, że znajdujące się w aktach wywiady środowiskowe przeprowadzono w terminie określonym w § 2 ww. rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

głw
2/11

4 7

Decyzje administracyjne podejmowano zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa, niezwłocznie – nie później niż w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku. Wydane decyzje zawierają elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

[Akta kontroli str.272]

8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego

W okresie objętym kontrolą Gmina Łapy nie przyznawała zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego, gdyż nikt nie zgłaszał potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli str.272]

9) opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie opłacał składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, ponieważ nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli str.270-272]

10) udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej

Pracę socjalną w Ośrodku wykonuje 12 pracowników socjalnych, którzy swoim działaniem obejmują cały teren gminy, podzielony na 12 rejonów. Pracownicy posiadają aktualne legitymacje służbowe oraz otrzymują dodatek do wynagrodzenia w wysokości 250 zł miesięcznie. Po terenie gminy poruszają się samochodem służbowym.

Osoby i rodziny, które zgłaszają się do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach otrzymują wsparcie w postaci pracy socjalnej, która obejmuje:

1. poradnictwo rozumiane jako udzielanie porad, wskazówek, informacji,
2. informowanie o zasadach, kryteriach i możliwościach uzyskania pomocy w różnych jej postaciach,
3. wskazywanie i uruchamianie własnych możliwości osoby/rodziny w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej,
4. motywowanie do podjęcia określonych działań,
5. wzmocnienie starań klienta,
6. aktywizowanie zawodowe, przekazywanie wiedzy na temat poszukiwania pracy,
7. umożliwienie kontaktu ze specjalistą,
8. kontakt z rodziną zamieszkałą oddzielnie, poszukiwanie wsparcia dla rodziny w środowisku,
9. interwencje w środowisku,
10. wystąpienia z wnioskami i pismami do instytucji, pomoc w redagowaniu pism.

W okresie kontrolnym zawarto 82 kontrakty socjalne w ramach realizacji projektu systemowego z POKL „Nowe kwalifikacje szansą na rynku pracy – aktywizacja społeczno-zawodowa bezrobotnych w gminie Łapy.”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach współpracuje z różnymi instytucjami tj. PUP Filia w Łapach, PCPR w Białymstoku, PFRON, Ośrodkiem Wspierania Organizacji Pozarządowych w Białymstoku, Domem Kultury w Łapach, Ośrodkiem Kultury Fizycznej w Łapach, Komisariatem Policji w Łapach, kuratorami, szkołami i innymi instytucjami i organizacjami.

Szeroki opis świadczonej pracy socjalnej zawarto w protokole przyjęcia ustnych wyjaśnień.

11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania określono Uchwałą Nr XXIV/168/04 Rady Miejskiej w Łapach z dnia 30 września 2004r.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc i opiekę w zakresie: pielęgnacji, zaspakajania codziennych potrzeb życiowych oraz pomoc w podtrzymywaniu psychofizycznej kondycji.

W § 8 ww uchwały Rada Miejska określiła sposób naliczania odpłatności za 1 godzinę usług. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 20 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach z dnia 28 grudnia 2009r ustalono koszt jednej roboczogodziny za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez Dział Świadczeń i Pomocy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach w wysokości 15 zł.

W okresie objętym kontrolą, tj. od 01.01.2010r. do 31.12.2010r. pomoc w formie usług opiekuńczych przyznano 38 osobom, udzielono 17583 godz. usług, na kwotę 263.745 zł. Osoby korzystające z usług opiekuńczych ponosiły odpłatność w wysokości od 6,00 zł. do 414 zł. miesięcznie.

Ośrodek prowadzi karty czasu pracy opiekunek, w których dokonywane są zapisy godzin pracy opiekunek, ilość godzin świadczonych usług, termin wykonywanej usługi oraz podpis osoby na rzecz której są świadczone usługi opiekuńcze.

Dokonano kontroli akt ww. spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

1. MOPS-8137/R12/U/32/Z/12/10 z 02.08.2010
2. MOPS-8137/R12/U/17/10 z 04.01.2010
3. MOPS-8137/R12/U/34/10 z 09.08.2010
4. MOPS-8137/R12/U/2/10 z 04.01.2010
5. MOPS-8137/R12/U/33/10 z 04.08.2010
6. MOPS/8137/R12/U/31/Z/11/10 z 01.07.2010
7. MOPS-8137/R12/U/5/10 z 04.01.2010
8. MOPS-8137/R12/U/19/10 z 04.01.2010
9. MOPS-8137/R12/U/24/10 z 04.01.2010
10. MOPS-8137/R12/U/12/10 z 04.01.2010

- we wszystkich skontrolowanych aktach spraw brakuje zaświadczeń lekarskich potwierdzających, iż ze względu na stan zdrowia, wiek osoba wymaga pomocy w formie usług opiekuńczych,

- we wszystkich sentencjach wydanych decyzji nie określono miejsca świadczenia usług opiekuńczych, co jest sprzeczne z art. 50 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,

- w 2 przypadkach ustalono dochód osoby samotnie gospodarującej na podstawie dochodu osiągniętego w miesiącu złożenia wniosku wbrew zapisom art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej – **poz. 3, 9,**

- w 1 przypadku ustalono dochód rodziny na podstawie dochodu osiągniętego dwa miesiące przed złożeniem wniosku wbrew zapisom art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej - **poz. 6,**

- wszystkie skontrolowane decyzje administracyjne przyznające świadczenie w formie usług opiekuńczych podjęto powołując się w podstawie prawnej na art. 106 ust. 5 ww. ustawy o pomocy społecznej – decyzje te nie dotyczyły zmiany decyzji.

Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawcy ustalano w większości na podstawie dokumentów określonych w § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Stwierdzono, że wywiady środowiskowe przeprowadzono w terminie określonym w § 2 ww. rozporządzenia

Decyzje administracyjne podejmowano zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa, niezwłocznie – nie później niż w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku, zawierają one wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

[Akta kontroli str.266-268]

12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych

W okresie objętym kontrolą gmina nie prowadziła i nie zapewniała miejsc w mieszkaniach chronionych.

Na terenie miasta Łapy funkcjonuje Świetlica Środowiskowa „Świat w kolorach”, działająca w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach - zlokalizowana w budynku przy ul. Głównej 50, czynna w godz. 10.00 – 18.00. Do świetlicy uczęszcza 50 dzieci w wieku od 6 do 16 lat, pochodzących z rodzin potrzebujących pomocy psychologicznej, borykających się z trudnościami wieku rozwojowego, emocjonalnymi oraz zaburzeniami zachowania.

Celem działalności świetlicy jest:

- pomoc dzieciom w stworzeniu bezpiecznego środowiska,
- zwiększenie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach w domu i poza domem,
- podnoszenie poczucia własnej wartości przez wzmacnianie mocnych stron dziecka,
- uczenie akceptowania i swobodnego wyrażania uczuć,
- uczenie planowania i organizowania codziennych zajęć stosownie do wieku dziecka,
- zaproponowanie sensownych sposobów spędzania czasu wolnego,
- uczenie poszanowania tradycji, ciągłości kulturowej,
- umożliwienie poznania mechanizmów choroby alkoholowej i jej wpływu na życie rodzinne,
- wdrażanie do samodzielności.

Świetlica realizuje swoje zadania poprzez prowadzenie:

- działalności socjoterapeutycznej (prowadzone 3 grupy socjoterapeutyczne),
- działalności wychowawczej w ramach której prowadzone są zajęcia grupowe z wykorzystaniem zabaw psychologicznych i gier towarzyskich, zajęć twórczych, wyjścia w teren, do kina, wycieczki oraz realizowane są w miarę możliwości ważne potrzeby wynikające z trudnej sytuacji rodzinnej,
- działalności profilaktycznej w ramach której prowadzone są zajęcia przygotowujące dzieci i młodzież do radzenia sobie z zagrożeniami.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy o pomocy społecznej gmina ma obowiązek prowadzenia i zapewnienia miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych oraz na podstawie art. 84 ust. 1a wpisu placówki do rejestru Wojewody.

[Akta kontroli str.262 -266]

13) tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną

Gminny system profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną na lata 2007-2013 został przyjęty Uchwałą Nr XII/125/07 Rady Miejskiej w Łapach z dnia 30 sierpnia 2007r.

Celem głównym programu jest uporządkowanie i rozwój systemu opiekuńczo – wychowawczego w gminie Łapy poprzez utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Cel główny uszczegółowiony został celami strategicznymi oraz przypisanymi do realizacji zadaniami.

Podstawowymi celami strategicznymi programu są:

- poprawa warunków/stanu funkcjonowania rodziny,
- poprawa sytuacji dziecka w środowisku szkolnym,
- aktywne formy spędzania czasu wolnego – sport, rekreacja i kultura,
- doskonalenie procesu wychowawczego,
- poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży.

Alu e/m

Program zawiera diagnozę sytuacji na gruncie opieki nad dzieckiem i rodziną na terenie gminy Łapy, zgodność z dokumentami strategicznymi gminy oraz regulacje prawne określające zasady opieki nad dzieckiem i rodziną, analizę SWOT, identyfikację problemów, określenie celu głównego, celów strategicznych i działań operacyjnych, źródła finansowania oraz realizatorów i partnerów.

[Akta kontroli str.146]

14) *dożywianie dzieci*

Gmina Łapy realizuje pomoc w zakresie dożywiania dzieci na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259) oraz wydanego na jej podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 25, poz. 186).

W okresie od 01.01.2010r. do 31.12.2010r. pomocą objęto ogółem 825 uczniów, w tym 159 w oparciu o art. 6a ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dożywianie uczniów prowadzono zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 25, poz. 186, ze zm.), tj. ze szczególnym uwzględnieniem gorącego posiłku (pełen obiad lub całodzienne wyżywienie). Średni koszt posiłku w 2010r. wyniósł 4,60 zł. (najniższy 2,75 zł., najwyższy 8,50 zł.)

Jak wynika z wyjaśnień p.o. Dyrektora w okresie wakacyjnym 2010r. nie był realizowany program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” z powodu braku środków finansowych. Do końca II kwartału w ramach posiadanego budżetu wydatkowano z zadań własnych 75% środków, natomiast z dotacji 100% planu na 2010r. tj. 629.000 zł. poprzez przyznawanie świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności. W związku z tym, że po tą formę pomocy w I półroczu zgłosiło się bardzo dużo osób zwolnionych z Zakładu Napraw Taboru Kolejowego Ośrodek zabezpieczył podstawowe potrzeby tych osób.

Rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji finansowej w okresie wakacyjnym przyznawano pomoc w formie zasiłków celowych na zakup żywności. W ww. okresie przyznano 198 zasiłków celowych dla 128 rodzin w wysokości od 50 zł. do 800 zł. Od miesiąca września 2010r. rozpoczęto dożywianie w szkołach, przedszkolach i innych placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, zakończonych decyzjami rozstrzygającymi postępowanie administracyjne:

1.MOPS-8121/R2/C/37/10 z 09.08.2010	9. MOPS-8121/R6/SP2/37/10 z 16.09.2010
2.MOPS-8121/R3/C/37/10 z 17.08.2010	10. MOPS-8121/R6/P2/17/10 z 16.09.2010
3.MOPS-8121/R5/SP1/16/10 z 07.09.2010	11.MOPS-8121/R12/SP1/5/10 z 07.09.2010
4.MOPS-8121/R4/SP1/26/10 z 09.09.2010	12.MOPS-8121/R1/SP1/11/10 z 10.09.2010
5.MOPS-8121/R5/SP2/4/10 z 21.09.2010	13.MOPS-8121/R8/SPP1/35/10z 9.09.2010
6. MOPS-8121/R5/Prz2/3/10 z 21.09.2010	14.MOPS-8121/R8/SP3/5/10 z 06.09.2010
7. MOPS-8121/R7/P2/18/10 z 10.09.2010	15 MOPS-8121/R8/G3/5/10 z 06.09.2010
8. MOPS-8121/R7/P2/5/10 z 10.09.2010	

- we wszystkich przypadkach, w podstawach prawnych wydanych decyzji powoływano się na nieobowiązującą ustawę z dnia 10 grudnia 1993r. o finansowaniu gmin (Dz. U. 129 poz. 600 ze zm.), która utraciła moc z dniem 31.12.1999r.,

- we wszystkich podstawach prawnych nie powoływano się na art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, będący delegacją do wydania decyzji,

- w 2 przypadkach zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia nie zawierało wyszczególnionych składników, określonych w § 7 ust. 1 pkt. 7 rozporządzenia

Ministra Polityki Społecznej z 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego - **poz. 10, 12,**

- w uzasadnieniu wydanych decyzji dokonywano zapisu, że odstępuje się od zwrotu wydatków za udzielone świadczenie, pomimo, że dochód wnioskodawcy nie przekroczył kryterium dochodowego wynikającego z art. 5 ust. 1 ustawy o „ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa (...)” i pomoc była przyznana nieodpłatnie - **poz. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.**

Stwierdzono, że wywiady środowiskowe przeprowadzono w terminach określonych w § 2 ww. rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawcy w większości ustalano na podstawie § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Decyzje administracyjne podejmowane są zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa, zawierają elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym

W okresie kontrolnym gmina sprawiła pogrzeb dla 1 osoby samotnej, nie posiadającej rodziny na łączną kwotę 2.794,07 zł. W ww. sprawie zebrano niezbędne dokumenty, w szczególności: fakturę wystawioną przez firmę pogrzebową oraz akt zgonu.

Gmina Łapy nie posiada dokumentu określającego zasady organizowania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.

[Akta kontroli str.260]

16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu

Na podstawie art. 54 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz § 8 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 217, poz. 1837), w którym określono tryb kierowania i przyjmowania osób ubiegających się o przyjęcie do domu, w okresie objętym kontrolą do domu pomocy społecznej z terenu Gminy Łapy skierowano 2 osoby wymagające całodobowej opieki (jedną osobę do DPS w Uhowie od 31.05.2010r, a drugą do DPS „Jawor” w Jałowie od 02.09.2010r). Na umieszczenie w domu pomocy społecznej oczekuje 2 osoby z zaburzeniami psychicznymi.

W okresie od 01.01.2010r. do 31.12.2010r. gmina Łapy ponosiła odpłatność za pobyt 16 mieszkańców w domu pomocy społecznej. Najniższa odpłatność wynosiła 1.020.02 zł, zaś najwyższa – 2.099.20 zł.

Mieszkańcy gminy Łapy przebywają w następujących domach pomocy społecznej:

1. Dom Pomocy Społecznej w Uhowie – 11 osób,
2. Dom Pomocy Społecznej „Jawor” w Jałowie – 4 osoby,
3. Dom Pomocy Społecznej w Kozarzach – 1 osoba.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

I osoba:

1. MOPS-8131/R8/DPS/1/10 z dnia 24.02.2010 – decyzja o skierowaniu do dps
2. MOPS-8131/R8/DPS/K/1/10 z dnia 21.06.2010r. – decyzja o odpłatności,

II osoba:

3. MOPS- 8131/R7/DPS/2/09 z 17.06.2009 – decyzja o skierowaniu do dps
4. MOPS- 8131/R7/DPS/K/1/10 z 07.09.2010 – decyzja o odpłatności,

III osoba:

5. MOPS-8131/DPS/R11/Z/1/10 z 19.02.2010 – decyzja o odpłatności, zmieniająca decyzję MOPS-8131/R11/Z/21/09 z dnia 21.04.2009r.
6. MOPS- 8131/DPS/R11/Z/18/10 z dnia 20.04.2010 – decyzja o odpłatności, zmieniająca decyzję MOPS-8131/DPS/R11/Z/1/10 z 19.02.2010

Oficjalny
Zm

- we wszystkich skontrolowanych rozstrzygnięciach decyzji zmieniających oraz ustalających odpłatność osób umieszczonych w domu pomocy społecznej organ ustalił własną odpłatność (Gminy Łapy) za pobyt stron w ww. placówce. Rozpatrywane sprawy dotyczyły odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej osoby umieszczonej, czyli rozstrzygnięcie powinno dotyczyć wyłącznie jej praw i obowiązków, natomiast wnoszenie opłat przez gminę za jej mieszkańca skierowanego do domu pomocy społecznej nie jest indywidualną sprawą rozstrzyganą w drodze decyzji administracyjnej,
- w 2 przypadkach w podstawie prawnej decyzji ustalającej odpłatność powołano się na art. 106 ust. 1 i 5 - decyzje te nie dotyczyły zmiany decyzji – **poz. 2, 4,**
- w 2 przypadkach organ dokonał zmiany decyzji administracyjnej w zakresie zmiany odpłatności za pobyt w DPS poprzez zmianę decyzji zmieniającej, a nie decyzji pierwotnej, ustalającej odpłatność w DPS – **poz. 5, 6.**

W aktach spraw znajdują się niezbędne dokumenty określone w ww. rozporządzeniu w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz ww. rozporządzeniu w sprawie domów pomocy społecznej.

Udzielenie pomocy poprzedzał wywiad środowiskowy, w wyniku którego ustalono sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową, a także potwierdzono przyczynę udzielenia pomocy w tej formie.

Decyzje podejmowano zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa, wydane decyzje administracyjne zawierają elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

[Akta kontroli str.258-260]

16a) pomoc osobom opuszczającym zakłady karne

W okresie kontrolnym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach realizował zadanie polegające na pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

W okresie od 01.01.2010r. do 31.12.2010r. gmina Łapy udzieliła pomocy finansowej dla 7 osób mających trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego w formie zasiłków okresowych, celowych oraz świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności na podstawie Ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”. Świadczenia przyznano w wysokościach od 30 zł do 600 zł (wydano 19 decyzji przyznających).

Dokonano kontroli akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

1. MOPS-8123/R3/OK/65/10 z 10.02.2010
2. MOPS-8123/R3/OK/123/10 z 14.05.2010
3. MOPS-8121/R2/C/63/10 z 10.12.2010
4. MOPS-8123/R6/OK/70/10 z 07.05.2010
5. MOPS-8121/R6/C/14/10 z 10.05.2010
6. MOPS-8123/R9/OK/293/10 z 24.11.2010
7. MOPS-8121/R9/D/184/10 z 24.11.2010
8. MOPS-8123/R7/OK/107/10 z 30.06.2010
9. MOPS-8123/R12/OK/83/10 z 07.12.2010
10. MOPS-8121/R12/D/68/10 z 07.12.2010

- w 2 przypadkach w sentencji decyzji dokonano zapisu „zasiłek celowy i w naturze” pomimo, że świadczenie przyznane powyższą decyzją zostało wypłacone w formie pieniężnej – ustawa o pomocy społecznej nie przewiduje pomocy w „naturze” – **poz. 3, 5,**
- w 1 przypadku w sentencji decyzji zapisano błędnie okres przyznania świadczenia tj. od dnia złożenia wniosku, pomimo że uprawnienie i wypłata świadczeń obejmowały okres miesiąca kalendarzowego - **poz. 9.**

Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawcy ustalano w większości na podstawie dokumentów określonych w § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Stwierdzono, że wywiady środowiskowe przeprowadzono w terminie określonym w ww. rozporządzeniu w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Decyzje podejmowano zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa, zawierają wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

[Akta kontroli str.258]

17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego

W okresie objętym kontrolą Ośrodek sporządzał wymagane sprawozdania i przysyłał je Wojewodzie Podlaskiemu również w formie elektronicznej przy pomocy modułu gSAC w wymaganym terminie.

W Statystycznej Aplikacji Centralnej (w okresie objętym kontrolą) MOPS w Łapach umieścił sprawozdania i meldunki. W aplikacji SAC znajduje się komplet Zbiorów Centralnych wymaganych w okresie objętym kontrolą.

18) utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników

Rada Miejska w Łapach podjęła uchwałę Nr XVI/656/09 z dnia 30 grudnia 2009r. w sprawie budżetu Gminy Łapy na rok 2010. W dziale 852 - pomoc społeczna - rozdziale 85219 - na utrzymanie Ośrodka w 2010r. zaplanowano kwotę 1.644.371,00 zł, z tego dotacja celowa z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gminy wyniosła 361.000 zł:

1	§ 3020	- wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń	14270,00
2	§ 4010	- wynagrodzenia osobowe pracowników	1144823,00
3	§ 4040	- dodatkowe wynagrodzenie roczne	91710,00
4	§ 4110	- składki na ubezpieczenie społeczne	186752,00
5	§ 4120	- składki na fundusz pracy	29923,00
6	§ 4140	- wpłaty na PFRON	53980,00
7	§ 4210	- zakup materiałów i wyposażenia	12800,00
8	§ 4260	- zakup energii	23000,00
9	§ 4270	- zakup usług remontowych	3676,00
10	§ 4280	- zakup usług zdrowotnych	1050,00
11	§ 4300	- zakup usług pozostałych	16900,00
12	§ 4350	- zakup usług dostępu do sieci Internet	1905,00
13	§ 4370	- zakup usług telefonii stacjonarnej	3020,00
14	§ 4410	- podróże służbowe krajowe	1246,00
15	§ 4430	- różne opłaty i składki	2287,00
16	§ 4440	- odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	45838,00
17	§ 4700	- szkolenie pracowników	1965,00
18	§ 4740	- zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego	1226,00

		i urządzeń kserograficznych	
19	§ 4750	- zakup akcesoriów komputerowych	8000,00

[Akta kontroli str.114]

19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

P.o Dyrektora MOPS w Łapach przyznawał zasiłki stałe osobom niezdolnym do pracy z powodu niepełnosprawności: w okresie od 01.01.2010r. do 31.12.2010r. z tej formy pomocy korzystało 59 osób, w tym 13 pozostających w rodzinie oraz 47 osób samotnie gospodarujących – najniższy zasiłek wyniósł – 30 zł, najwyższy – 444 zł.

W okresie kontrolnym Ośrodek wydał 1 decyzję odmawiającą prawa do zasiłku stałego osobie samotnie gospodarującej z powodu nie spełnienia przesłanek wynikających z art. 37 ust.1 ustawy o pomocy społecznej.

W okresie od 01.01.2010r. do 31.12.2010r. w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców zamieszkujących Gminę Łapy (22 631 osób – stan na dzień 31.12.2010r.) z pomocy w formie zasiłków stałych skorzystało średnio 3 osoby.

[Akta kontroli str.160-162]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. MOPS-8122/R3/S/1/10 z 04.02.2010	9. MOPS-8122/R7/S/3/10 z 03.11.2010
2. MOPS-8122/R12/S/1/10 z 05.02.2010	10. MOPS-8122/R3/S/2/10 z 11.10.2010
3. MOPS-8122/R1/S/2/10 z 16.11.2010	11. MOPS-8122/R12/S/3/10 z 08.11.2010
4. MOPS-8122/R2/S/2/10 z 04.11.2010	12. MOPS-8122/R10/S/3/10 z 10.09.2010
5. MOPS-8122/R10/S/2/10 z 16.04.2010	13. MOPS-8122/R11/S/4/10 z 16.07.2010
6. MOPS-8211/R8/S/2/10 z 29.11.2010	14. MOPS-8122/R11/3/10 z 20.04.2010
7. MOPS-8211/R8/S/1/10 z 10.02.2010	15. MOPS-8122/R12/S/2/10 z 13.04.2010
8. MOPS-8122/R4/S/1/10 z 15.09.2010	

- w 2 przypadkach w aktach sprawy brak wywiadu, o którym mowa w art.103 ustawy o pomocy społecznej – **poz. 13, 14,**

- we wszystkich przypadkach w rozstrzygnięciu decyzji administracyjnej znajduje się zapis dotyczący opłacania przez Ośrodek składki na ubezpieczenie zdrowotne. Ustawa o pomocy społecznej oraz ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, nie nadaje ośrodkowi pomocy społecznej prawa do wydawania decyzji w tej sprawie. Zapis o podleganiu ubezpieczeniu zdrowotnemu nie jest częścią rozstrzygnięcia decyzji przyznającej zasiłek stały i ma wyłącznie charakter informacyjny,

- we wszystkich przypadkach w pouczeniu decyzji dokonano zapisu „kwota zasiłku stałego podlega waloryzacji zgodnie z postanowieniami art. 35 A ustawy o Pomocy Społecznej. Zgodnie z art. 30 ustawy o pomocy społecznej – osobie uprawnionej do zasiłku stałego przysługują świadczenia zdrowotne na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin: przysługują one również osobom pozostającym na ich wyłącznym utrzymaniu (...)” – powyższe regulacje dotyczyły ustawy z dnia 29.11.1990r o pomocy społecznej (Dz. U. 1998r. Nr 64, poz. 414 ze zm.), która utraciła moc z dniem 01.05.2004r.,

- w 14 przypadkach w uzasadnieniu decyzji dokonano zapisu „w związku ze zmianą ustawy o pomocy społecznej na podstawie art. 106 pkt 3c w związku z tym świadczenie wypłacane są co do dziesiątej części grosza od 1 kwietnia 2007” – ww. artykuł został uchylony przez art.1 pkt 37 lit. b) ustawy z dnia 16.02.2007r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U z 2007r. Nr 48, poz. 320), zmieniającej ustawę z dnia 12.03.2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2004r. Nr.64, poz.593 ze zm.) z dniem 1 kwietnia 2007r. - **poz. 1-13 i 15,**

- w 4 przypadkach brak sprecyzowanego terminu wypłaty świadczenia – **poz. 3, 4, 8, 13,**

- w 1 przypadku dokonano błędnego zapisu w uzasadnieniu decyzji „zasiłek okresowy przysługuje (...), zasiłek okresowy dla osoby samotnie gospodarującej(...), okres na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy (...), pomimo, iż przyznano stronie świadczenie w formie zasiłku stałego – **poz. 14.**

Stwierdzono, że wywiady środowiskowe przeprowadzono w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawcy ustalano w większości na podstawie dokumentów określonych w § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Wydane decyzje administracyjne zawierają wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa, podejmowane są zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa.

Wysokość zasiłków stałych ustalana była zgodnie z art. 37 ust. 2 ww. ustawy o pomocy społecznej.

[Akta kontroli str.224]

20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia

W okresie objętym kontrolą gmina Łapy opłacała składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały i nie podlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. W okresie od 01.01.2010r. do 31.12.2010r. opłacono 540 składek za 59 osób. Wysokość ich zawierała się w przedziale od 13,63 zł do 39,96 zł.

[Akta kontroli str.160-162]

V. Realizacja zadań własnych gminy - art. 17 ust. 2 ustawy

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych

W okresie od 01.01.2010r. do 31.12.2010r. Ośrodek przyznał zasiłki specjalne celowe 166 osobom – 391 świadczeń, w wysokości od 50 zł do 1400 zł. Ogółem w 2010r. na wypłatę zasiłków specjalnych celowych wydatkowano kwotę 96.354 zł.

Pomoc przyznawano z powodu niepełnosprawności, długotrwałej choroby oraz poniesionych znacznych wydatków na leczenie. Świadczenia przyznawano z przeznaczeniem na zakup leków, opahu oraz dofinansowanie kosztów rehabilitacji.

[Akta kontroli str.258]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

1. MOPS-8121/R9/CS/5/10 z 21.04.2010	5. MOPS-8121/R9/CS/2/10 z 25.01.2010
2. MOPS-8121/R9/CS/11/10 z 30.08.2010	6. MOPS-8121/R9/CS/3/10 z 08.03.2010
3. MOPS-8121/R10/CS/4/10 z 16.03.2010	7. MOPS-8121/R9/CS/13/10 z 02.11.2010
4. MOPS-8121/R10/CS/14/10 z 09.11.2010	

- w 2 przypadkach brakuje dokumentów potwierdzających szczególnie trudną sytuację zdrowotną np. zaświadczeń lekarskich, faktur za leki uzasadniającą przyznanie pomocy – **poz. 5, 6.**

Stwierdzono, że wywiady środowiskowe przeprowadzono w terminach określonych w ww. rozporządzeniu.

Decyzje administracyjne podejmowano zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa oraz art. 36 kpa. Wydane decyzje zawierają elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie

W okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach nie przyznawał pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze, ze względu na brak potrzeb w tym zakresie. Osoby zainteresowane mogą skorzystać z dotacji na ekonomiczne usamodzielnienie w ramach środków PUP oraz UE z EFS.

[Akta kontroli str.258]

3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających pomocy

*główny
zm*

h

Gmina Łapy nie prowadzi domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia o zasięgu gminnym. Na terenie gminy Łapy funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Uhowie oraz Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Z wyjaśnień p.o Dyrektora Ośrodka wynika, iż w przypadku wystąpienia takiej potrzeby osoby będą umieszczane w placówkach już istniejących znajdujących się najbliżej miejsca zamieszkania. [Akta kontroli str.258]

4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych

W okresie objętym kontrolą Rada Miejska w Łapach nie podejmowała uchwał w zakresie realizacji programów osłonowych wynikających z potrzeb gminy.

Gmina nie udzielała pomocy kombatantom na podstawie art. 19 ustawy z dnia 24.01.1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2002r. Nr 42, poz. 371, ze zm.).

P.o Dyrektora Ośrodka w okresie od 01.01.2010r. do 31.12.2010r. wydał 2 opinie dotyczące zasadności przyznawania pomocy kombatantom oraz wdowom po kombatantach udzielanej przez kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Ośrodek udostępniał wnioski o udzielenie pomocy pieniężnej oraz świadczył pomoc osobom w skompletowaniu dokumentacji.

[Akta kontroli str.256-258]

5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach

Gmina Łapy współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Białymstoku Filia w Łapach w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach. Ośrodek przekazuje do PUP informacje w zakresie osób bezrobotnych z terenu gminy – zainteresowanych skorzystaniem z prac społecznie użytecznych.

W 2010r. na terenie gminy realizowano prace społecznie użyteczne oraz zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych i staży. W ramach prac społecznie użytecznych zatrudniono – 42 osoby, robót publicznych – 77 osób, prac interwencyjnych – 1 osoba, staży – 23 osoby.

Ośrodek nie zawarł porozumienia z Powiatowym Urzędem Pracy w sprawie planowanych działań wobec bezrobotnych, wynikających z art. 108 ustawy o pomocy społecznej.

[Akta kontroli str.256]

VI. Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy

1) organizowanie i świadczenie usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach realizował usługi specjalistyczne dla 13 osób z zaburzeniami psychicznymi (zrealizowano 10.343 godzin usług, na łączną kwotę 155.145 zł). W 2010r. wysokość odpłatności za świadczenie usług kształtowała się od 17,55 zł do 207 zł w rozliczeniu miesięcznym.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 21 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach z dnia 28 grudnia 2009r. ustalono koszt jednej roboczogodziny za usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone przez Dział Świadczeń i Pomocy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach w wysokości 15 zł.

[Akta kontroli str.254]

Usługi przyznawano na podstawie ustawy o pomocy społecznej i rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1589, ze zm.).

W trakcie kontroli sprawdzono losowo wybrane akta osób korzystających z usług, w tym n. wym. decyzje administracyjne:

1. MOPS-8137/R12/US/11/10 z 04.01.2010
2. MOPS-8137/R12/US/12/10 z 04.01.2010
3. MOPS-8137/R12/US/13/10 z 01.04.2010
4. MOPS-8137/R12/US/13/Z/9/10 z 01.06.2010
5. MOPS-8137/R12/US/14/10 z 01.09.2010
6. MOPS-8137/R12/US/8/10 z 04.01.2010
7. MOPS-8137/R12/US/7/10 z 04.01.2010
8. MOPS-8137/R12/US/3/10 z 04.01.2010
9. MOPS-8137/R12/US/1/10 z 04.01.2010
10. MOPS-8137/R12/US/2/10 z 04.01.2010
11. MOPS-8137/R12/US/6/10 z 04.01.2010
12. MOPS-8137/R12/US/5/10 z 04.01.2010
13. MOPS-8137/R12/US/4/10 z 04.01.2010

- we wszystkich sentencjach wydanych decyzji nie określono miejsca świadczenia usług opiekuńczych, a także nieczytelnie określono koszt odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze do którego zobowiązano stronę,
- w 2 sprawdzonych przypadkach świadczone usługi opiekuńcze w liczbie godzin niezgodnych z wymiarem określonym w decyzji przyznającej świadczenie – **poz. 1, 2**
- w 1 przypadku nie dokonano wyczerpującego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy na podstawie którego podjęto decyzję o ustaleniu uprawnień do usług opiekuńczych. Pracownik Ośrodka uzyskując informację na temat posiadania przez stronę dochodu z tytułu wynajmu lokalu, nie ustalił od kiedy strona uzyskuje ww. dochód. Ustalenie okresu otrzymywania dochodu za wynajem ma wpływ na wysokość odpłatności za usługi przyznane wcześniejszą decyzją MOPS-8137/R12/US/13/10 z dnia 01.04.2010r. – **poz. 4**
- w 3 przypadkach w podstawach prawnych decyzji przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze zamieszczono art. 106 ust.1, 4 i 5 ustawy o pomocy społecznej – decyzje te nie dotyczyły zmiany decyzji – **poz. 1, 2, 6**
- w 7 przypadkach aktualizacja wywiadu została przeprowadzona po terminie określonym w art.107 ust. 4 ww. ustawy o pomocy społecznej – **poz. 1, 6, 7, 9, 10, 11, 12,**
- w 1 przypadku brakuje podpisu strony w załączonym do akt sprawy wniosku oraz wywiadzie środowiskowym – **poz. 5,**
- w 1 przypadku nie dokonano w 2010r. zmiany decyzji administracyjnej w zakresie zmiany odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze pomimo, że zmiana dochodu ustalonego w trakcie aktualizacji wywiadu przekroczyła 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej i tym samym zmieniła się kwota odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze ustalana na podstawie rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22.09.2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, co jest sprzeczne z art.106 ust.5 oraz 3b ustawy o pomocy społecznej – **poz. 6.**

Stwierdzono, że wywiady środowiskowe przeprowadzone są w większości w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.).

Decyzje podejmowano zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa, niezwłocznie, od dnia złożenia wniosku. Wydane decyzje administracyjne zawierają wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

2) przyznanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiołową lub ekologiczną

P.o Dyrektora Ośrodka w okresie od 01.01.2010r. do 31.12.2010r. przyznał i wypłacił 4 zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiołową – powodzią na łączną

kwotę 8.000 zł. (po 2.000 zł.) oraz 7 rodzin, których budynki mieszkalne ucierpiały w wyniku huraganu otrzymało pomoc na kwotę 22.500 zł (dotacja z budżetu wojewody).

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

1. MOPS-8121/POW/1/2010 z 12.10.2010
2. MOPS-8121/POW/2/2010 z 12.10.2010
3. MOPS-8121/POW/3/2010 z 12.10.2010
4. MOPS-8121/POW/4/2010 z 12.10.2010

Udzieloną w związku z powodzią pomoc przyznawano w wysokości ustalonej dla gospodarstw do 5 ha użytków rolnych, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2010r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010r. (Dz. U. Nr 132, poz. 889). Natomiast udzieloną w związku z przejściem huraganu pomoc przyznawano na podstawie art. 40 pkt.2 ustawy o pomocy społecznej. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

[Akta kontroli str. 254]

3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi działa w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach. Realizuje proces terapeutyczny – rehabilitacyjny wobec osób mających trudności w życiu codziennym, wymagających pomocy niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Placówka powstała 01.11.1997r, posiada 20 miejsc, aktualnie z usług korzysta 22 osoby mieszkające w mieście i gminie Łapy. ŚDS czynny jest w poniedziałek – czwartek 7.30 – 17.00, piątek 7.30 – 15.30. W 2010r. wydano 22 decyzje kierujące do placówki.

Podstawowym celem działalności domu jest poprawa funkcjonowania w społeczeństwie osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną, podtrzymywanie umiejętności samodzielnego życia, podnoszenie poziomu zaradności życiowej, sprawności psychofizycznej, rozwój kulturalny i osobowościowy.

Dom zapewnia swoim użytkownikom możliwość udziału w różnorodnych formach aktywności tj. artystyczno – informatycznej, sportowo – rehabilitacyjnej, praktyczno – technicznej i kulinarnej. Organizowane są zajęcia rewalidacyjne, treningi samoobsługi i zaradności życiowej, higienicznej oraz terapia indywidualna i grupowa.

Dokonano kontroli losowo wybranych decyzji administracyjnych kierujących do Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

1. MOPS-8131/R4/ŚDS/2/10 z 04.01.2010
2. MOPS-8131/R10/ŚDS/1/10 z 19.01.2010

Stwierdzono, że wywiady środowiskowe przeprowadzone są w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.).

Decyzje podejmowano zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa, niezwłocznie, od dnia złożenia wniosku. Wydane decyzje administracyjne zawierają wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

[Akta kontroli str.252-254]

4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia

Gmina Łapy realizowała rządowy program pomocy społecznej „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” mający na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych.

Wojewoda Podlaski zawarł z Burmistrzem Miasta Łapy Porozumienie Nr 1/56/2010 z dnia 22 stycznia 2010r. w sprawie określenia wysokości dotacji przyznanej na dofinansowanie zadania własnego gminy w zakresie dożywiania osób potrzebujących w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2010r. Gmina uzyskała dotację celową z budżetu państwa w kwocie 573.000 zł na pomoc w formie posiłku, świadczenia pieniężnego, zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności lub świadczenia rzeczowego, w postaci produktów żywnościowych. Gmina zobowiązała się przeznaczyć środki własne w wysokości nie mniejszej niż 246.640 zł. Aneksami do zawartego porozumienia – Nr 1/2010 z dnia 26.04.2010, Nr 2/2010 z dnia 05 sierpnia 2010r., Nr 3/2010 z dnia 21 października 2010r. oraz Nr 4/2010 z dnia 03 listopada 2010r. Wojewoda Podlaski zwiększył dotację celową odpowiednio do wysokości 629.000 zł., 880.631 zł, 1.036.220 zł, 1.043.120 zł oraz Gmina zobowiązała się zwiększyć udział środków własnych na realizację Programu do wysokości 268.185 zł oraz 269.972 zł. W ramach realizacji Programu w 2010r. niedoposażano istniejących punktów przygotowywania lub wydawania posiłków oraz nie tworzą nowych.

W okresie od 01.01.2009r. do 31.12.2010r. gmina udzieliła pomocy 1057 osobom, w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w wysokości od 50 zł do 1000 zł, na ogólną kwotę – 1.313.196,74 zł. (w tym 349.261,74 zł. na posiłki w szkołach oraz 963.935 zł. na zasiłki celowe).

Dożywianie uczniów w szkołach opisano na str. 11 – 12 protokołu.

[Akta kontroli str. 250-252]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. MOPS-8121/R2/D/138/10 z 06.12.2010
2. MOPS-8121/R1/D/122/10 z 27.10.2010
3. MOPS-8121/R1/D/113/10 z 25.10.2010
4. MOPS-8121/R3/D/126/10 z 13.09.2010
5. MOPS-8121/R12/D/59/10 z 09.11.2010
6. MOPS-8121/R6/D/78/10 z 06.05.2010
7. MOPS-8121/R5/D/171/10 z 25.10.2010
8. MOPS-8121/R4/D/149/10 z 15.11.2010
9. MOPS-8121/R4/D/111/10 z 03.09.2010
10. MOPS-8121/R6/D/162/10 z 07.12.2010
11. MOPS-8121/R8/D/116/10 z 08.11.2010
12. MOPS-8121/R9/D/44/10 z 22.01.2010
13. MOPS-8121/R10/D/94/10 z 14.05.2010
14. MOPS-8121/R10/D/38/10 z 18.01.2010
15. MOPS-8121/R6/D/75/10 z 06.05.2010

- w 1 przypadku ustalono dochód rodziny na podstawie dochodu osiągniętego w miesiącu złożenia wniosku (zaświadczenie o wysokości zasiłku pielęgnacyjnego) oraz pięć miesięcy przed złożeniem wniosku (odcinek świadczenia z ZUS) - co jest niezgodne z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej - **poz. 1**,

- w 1 przypadku zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia nie zawierało wyszczególnionych składników określonych w § 7 ust. 1 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego – **poz. 15**,

Handwritten signature and initials.

20
Handwritten mark.

Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawców ustalano w większości na podstawie dokumentów określonych w § 7 ust. 1 rozporządzenia z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Stwierdzono, że wywiady środowiskowe przeprowadzone są w terminach określonych w ww. rozporządzeniu.

Decyzje administracyjne podejmowano zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa, niezwłocznie – nie później niż w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku. Wydane decyzje zawierają wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

Uchwałą Nr XX/295/08 Rady Miejskiej w Łapach z dnia 29.02.2008r. ze zmianami ustalono zasady zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej w zakresie dożywiania.

Uregulowania podjęte w ww. uchwale są niezgodne z ustawą z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2005r. Nr 267 poz. 2259 ze zm.) w zakresie:

- zapis dokonany w § 3 uchwały nie określa szczegółowych warunków odpłatności za pomoc w formie posiłku przyznaną osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej - co jest niezgodne z dyspozycją określoną w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. skutkującą przyznaniem Radzie Gminy uprawnień do podejmowania uchwał zawierających w swej treści zapisy dotyczące określenia warunków odpłatności za pomoc w formie posiłku w przypadku przekroczenia przez dany krąg podmiotów wysokości kryterium dochodowego, ustalonego przez ustawodawcę bądź radę gminy. Zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej w ramach pomocy w formie posiłku powinny objąć określenie podmiotów zobowiązanych do zwrotu, a także wskazanie kryteriów, w oparciu o które ma ten zwrot nastąpić i w jakiej części.

[Akta kontroli str.142-144]

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a

W okresie objętym kontrolą nie przyznawano i nie wypłacano zasiłków celowych, a także nie udzielano schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej ze względu na brak zgłaszanych potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli str. 250]

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

W okresie objętym kontrolą nie przyznawano i nie wypłacano zasiłków celowych, a także nie udzielano schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ze względu na brak potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli str.250]

7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

W okresie objętym kontrolą nie wypłacano wynagrodzenia za sprawowanie opieki na podstawie art. 53a ww. ustawy o pomocy społecznej ze względu na brak potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli str. 250]

VII. Realizacja wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.)

1)koordynacja realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych

W ramach koordynacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łapy na lata 2006-2013 przyjętej Uchwałą Nr XLI/339/06 Rady Miejskiej w Łapach

dlw 2/2

h5

z dnia 10 marca 2006r. Ośrodek współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy Filia w Łapach, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodkiem Wspierania Organizacji Pozarządowych w Białymstoku, Domem Kultury w Łapach, Komisariatem Policji w Łapach, kuratorami, szkołami oraz innymi instytucjami i organizacjami. Współpraca ta jest realizowana poprzez działania w zakresie:

- zapewnienia posiłków oraz świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych, świadczeń pieniężnych na zakup artykułów żywnościowych dzieciom oraz rodzinom o niskich dochodach w ramach realizacji Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- organizacji kolonii terapeutycznych dzieciom z problemem alkoholowym,
- organizacji zajęć socjoterapeutycznych, wychowawczych oraz profilaktycznych prowadzonych w świetlicy socjoterapeutycznej „Świat w kolorach”,
- pomocy żywnościowej w ramach unijnego Programu PEAD – realizowanego za pośrednictwem parafii oraz stowarzyszenia, przy współudziale Ośrodka,
- realizacji projektu systemowego „Nowe kwalifikacje szansą na rynku pracy – aktywizacja społeczno – zawodowa bezrobotnych w gminie Łapy” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, w partnerstwie z Centrum Kształcenia Praktycznego w Łapach,
- realizacji projektu konkursowego „Ośrodek Wsparcia dla Osób Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym w Łapach”, którego celem była aktywizacja społeczna i rozwijanie aktywności zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez powołanie na terenie Gminy Łapy Ośrodka Wsparcia dla Osób Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym,
- realizacji projektu „Europejski Rok – Start w lepsze życie” współfinansowanego przez Unię Europejską i Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, którego celem była integracja i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci, młodzieży i ich rodzin z terenu Miasta i Gminy Łapy,
- realizacji projektu „Asystent rodziny – impuls do zmian” realizowanego w ramach otwartego konkursu ofert na finansowe wspieranie programów z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną w 2010r, którego celem było wyrównanie umiejętności społecznych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania rodziny,
- „Podlaski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej” – to projekt realizowany przez Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych w Białymstoku w partnerstwie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łapach, którego celem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i wsparcie sektora Ekonomii Społecznej oraz budowanie otoczenia sprzyjającego jego rozwojowi,
- realizacji programu „Uczeń na wsi – pomoc w zdobyciu wykształcenia przez osoby niepełnosprawne zamieszkujące gminy wiejskie oraz gminy miejsko – wiejskie” współfinansowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- realizacji projektu „Akademia Liderów Społecznych” - współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, którego celem było zwiększenie aktywności społecznej i integracji wśród wolontariuszy,
- realizacji projektu „Środowiskowy system wsparcia i psychospołecznej rehabilitacji osób zaburzonych psychicznie” - współfinansowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, którego celem było utworzenie kompleksowego systemu wsparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi zapewniającego im optymalny poziom samodzielności społecznej i zawodowej,
- pomocy w postaci bonów – dla najbardziej potrzebujących rodzin z terenu gminy Łapy (pomoc przekazana przez Dyrektora Regionalnej sieci TESCO na ręce Burmistrza Łap w postaci symbolicznego czeku na kwotę 30 tys. zł.),
- organizacji II Balu Charytatywnego „Podziel się sercem”,
- organizacji w okresie od 2 do 13 sierpnia 2010r. kolonii letnich dla grupy dzieci dotkniętych klęską powodzi z terenu gminy Wilków.

Szeroki opis koordynacji zawarto w protokole przyjęcia ustnych wyjaśnień.

2) wytaczanie powództw o roszczenia alimentacyjne przez kierownika ośrodka pomocy społecznej na rzecz obywateli

P.o Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców gminy. Osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielano informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne oraz udzielano pomocy przy sporządzaniu pism.

[Akta kontroli str. 224]

3) kierowanie przez ośrodek pomocy społecznej wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami, natomiast osobom zainteresowanym udzielał informacji na temat postępowania w ww. sprawach, udostępniał niezbędne formularze oraz pomagał skompletować niezbędną dokumentację.

[Akta kontroli str. 224]

4) składanie radzie gminy corocznego sprawozdania z działalności ośrodka oraz przedstawiania potrzeb w zakresie pomocy społecznej

P.o Dyrektora MOPS w Łapach złożyła Radzie Miejskiej w Łapach coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka za 2009 rok oraz przedstawiła potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2010r. na sesji Rady Miejskiej w dniu 26 lutego 2010r. Sprawozdanie za 2010r. oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej zostały przedstawione na sesji Rady Miejskiej w dniu 25 lutego 2011r.

Rada Miejska w Łapach nie opracowała lokalnych programów pomocy społecznej.

[Akta kontroli str.222]

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach pod poz. 1/2011.

Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje p.o Dyrektora Ośrodka, drugi Wydział Polityki Społecznej PUW w Białymstoku.

P.o Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach została poinformowana o przysługującym prawie zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.

Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

Kontrolowany:

Łapy 6.05.2011 *Naniewskie Kozłowska*
(miejscowość, data i podpis)

Kontrolujący:

1. *Anna Górecka*
2. *Ewa Mielch*